

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha - Koloděje

Lupenická 20, 190 16 Praha 9 - Koloděje

Identifikátor školy: 600 040 518

Termín konání orientační inspekce: 6.-7. května 2002

Čj.	019 192/02-5158
Signatura	oa9bv121

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou od 1. 7. 2001. V tomto školním roce poskytuje základní vzdělávání 75 žákům v 5 třídách na 1. stupni podle výchovně vzdělávacího programu Národní škola č. j. 15 724/97-20. To odpovídá kapacitě (110 žáků) dané Rozhodnutím o zařazení do sítě škol č. j. 28 826/2001-21. Škola sdružuje mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu.

Předmětem inspekce bylo posouzení úrovně výchovy a vzdělávání ve vybraných předmětech na 1. stupni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání na 1. stupni

Hodinová dotace předmětů daná učebním plánem je dodržovaná a obsahově se výuka realizuje v návaznosti na platné osnovy. Učitelé disponují promyšlenými a využitelnými tematickými plány. Na sledované vyučovací hodiny byli velmi pečlivě a zodpovědně připraveni. Pouze u jedné vyučující se pedagogická a odborná nezpůsobilost částečně projevila v monotónní metodické práci a méně nápadité motivaci.

Ze šesti vyučujících, kteří zabezpečují výuku, čtyři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedná se o zkušené pedagogy, jejichž schopnosti jsou efektivně využívány k potřebám školy. Dvě učitelky nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané platnou vyhláškou.

Výuka probíhá ve třídách účelně zařízených novým žakovským nábytkem, jejich vybavenost audiovizuální technikou je optimální a zejména při procvičování látky se často uplatňuje. Používané učebnicové řady malou částí nereflektují zvolený vzdělávací program, což klade na učitele při práci vyšší nároky. Učebny vkusně zdobí četné dětské práce, nástěnné názorné pomůcky a květiny.

Vyučující organizovali výuku přiměřeně věku a možnostem žáků. Zařazované prvky korespondovaly se zvolenými učebními cíli. Převážná část vyučování byla založena na metodicky bohaté práci. Kromě výkladu se vhodně uplatnily řízený dialog, diskuse spojená se samostatným vyvozováním závěrů a hodnotícím posouzením („Dobro a zlo“ v pohádce v českém jazyce ve 4. ročníku), čtení, opis, jednoduchá interpretace, problémová metoda (český jazyk v 5. ročníku), práce s textovými materiály, s PC (procvičování pravopisu v 5. ročníku). Frontální forma práce se střídala s kooperativními technikami učení (práce ve dvojicích a skupinách), ale tento způsob činnosti někdy sloužil spíše k ozvláštnění výuky, z čehož vyplývala převažující aktivita některých vyučujících, která částečně omezovala tvůrčí potenciál žáků. Učitelé interpretovali učivo správně, snažili se o to, aby žáci získávané a upevňované poznatky dokázali používat.

Většinou vhodně volená motivace v úvodu vyučování (využití praktické zkušenosti, problémová otázka) a četně zařazované mezipředmětové souvislosti v průběhu hodin umocňovaly zájem dětí o výuku a nebyly problémy s dlouhodobým udržením jejich pozornosti. Vyučující vycházeli z již nabytých znalostí a dovedností žáků a dále je prohlubovali. Velmi dobře fungovala zpětná vazba spojená s korekcí chyb a trpělivým posilováním slabších míst dětí ve vědomostech. Pozitivní kroky žáků byly vyzdvihovány a silně motivující byla častá pochvala úspěchů. Hodnocení výsledků bylo zdůvodněné, výjimečně zdařile vedl jeden vyučující žáky k uplatnění vlastních hodnotících stanovisek. Rozborem zápisů v žakovských

knížkách bylo zjištěno, že někdy není hodnoceno široké spektrum projevů dítěte. V anglickém jazyce téměř převážilo hodnocení písemných prací (testy).

Ve vyučování se dařilo trvale udržovat vstřícnou atmosféru. Bylo patrné, že se děti učí rády a že jsou respektovány ve svých potřebách i názorech. Jejich komunikativní dovednosti byly rozvíjeny nerovnoměrně (vhodně ve čtení, při procvičování látky v českém jazyce v 5. ročníků, méně zdařile v hodině anglického jazyka). Komunikace učitelů byla převážně na vysoké úrovni. Jen místy se objevovaly hovorové výrazy.

Výuka sledovaných předmětů na 1. stupni je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzdělávání se uskutečňuje v souladu se zvoleným vzdělávacím programem Národní škola. V plánování a přípravě výuky převažuje koncepční přístup, jsou velmi dobré. Podmínky, organizace, metody a formy výuky jsou nadprůměrné až spíše nadprůměrné s rezervou v širším uplatňování aktivizujících kooperativních technik učení. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace mají výraznou převahu pozitiv, ale někdy opomíjejí hodnocení širšího projevu žáků a efektivnější rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni má nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitel školy má účelně zpracovanou koncepci vzdělávání se zdůrazněním jeho moderního pojetí a kulturnosti prostředí, v němž se toto vzdělávání uskutečňuje (např. systém „otevřená škola“, posilování pozitivních sociálních vztahů, kvalitní mimoškolní činnost cílená na práci s PC a zdravý životní styl, další zlepšování estetiky areálu školy i kvality materiálně - technického zázemí výuky, prohlubování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků). Z kontroly vyplynulo, že se řediteli daří naplňovat naplánované cíle a že je odborníkem, který přistupuje k problematice plánování komplexně po předcházející hlubší analýze.

Plánování učiva vychází ze zvoleného vzdělávacího programu Národní škola a respektuje osnovy. Pozitivní přístup vyučujících k přípravě výuky se odráží v zahrnutí širokého spektra pracovních metod. Nedostatkem je méně pružné zohlednění střídání forem práce, což má někdy za následek zmenšení prostoru pro aktivní činnost žáků.

Organizování vzdělávání ve škole vychází z výstižně zpracovaného organizačního řádu a jasně stanovených kompetencí. Ředitel se opírá o práci pedagogické rady, jejíž poradní úloha není zcela naplňována jak vyplývá z přehledných zápisů z jednání předložených ČŠI. Jejich vypovídací hodnota, která se týká pedagogické oblasti, je malá, protože v nich chybí analýza výsledků jako zpětná vazba pro další práci.

Informační systém je systematicky koncipován a efektivně funguje jak ve škole, tak směrem k rodičům. Učitelům jsou k dispozici přehledné informační tabule ve sborovně, kromě pedagogických rad využívají operativně zařazené provozní schůzky. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách, informačních letáků, individuálních pohovorů a na třídních schůzkách. Okrajově rovněž využívají možnost účastnit se přímo výuky. O stabilně udržované vysoké úrovni komunikace mezi učiteli a rodiči svědčí i to, že vedení školy nemuselo dosud řešit písemnou stížnost rodiče.

Škola se vhodně prezentuje na veřejnosti každoročně pořádanou akademií, pásmem Srdíčko

pro maminku ke Dni matek, články o škole otiskují Kolodějské noviny, zástupci rodičů se mohou vyjadřovat k činnosti školy na jednáních neoficiální rodičovské rady. Pro žáky jsou organizovány kroužky informatiky a kroužky sportovní. Žáci získávají povědomí o práci hasičského sboru v protipožárních cvičeních, které škola spolupořádá s několika hasičskými sbory. Jsou organizovány četné soutěže a turnaje (např. florbalový). V rámci prevence sociálně patologických jevů škola přikládá velký důraz spolupráci s agenturou Fíliá (osvětová činnost) a využívá vhodně k výchově ke zdravému životnímu stylu zvolený vzdělávací program.

Ve vedení povinné dokumentace byly shledány pouze drobné nedostatky v někdy obecném zápisu probírané látky do třídních knih. Výroční zpráva obsahuje informace, které jí ukládá zákon, ale podobně jako ze zápisů z jednání pedagogické rady, ani zde nevyplývají výsledky vzdělávání ve škole, které by sloužily jako jeden ze zdrojů k sebehodnocení její práce.

Ředitel vede stabilizovaný pedagogický sbor s příznivým věkovým průměrem. Uplatňuje důsledný, ale demokratický styl řízení a úspěšně využívá specifika malé školy. Částečnou absenci odborné a pedagogické způsobilosti u dvou vyučujících řeší nabídkou dalšího vzdělávání, která byla již při tematické inspekci velmi příznivě hodnocena. Sbor se seberealizuje zejména ve spoluorganizaci škol v přírodě, v péči o esteticky působivý interiér budovy, ve vedení různých akcí pořádaných školou. Tyto aktivity ředitel oceňuje mimo jiné i přiznáním nadtarifní složky platu na základě všem známých kritérií hodnocení.

Vzhledem k organizaci vzdělávání ve škole spočívá kontrolní činnost na řediteli. Ta vychází z přiměřeně časté a v zásadě účelně promyšlené hospitační činnosti, s jejímiž závěry jsou pracovníci prokazatelně seznamováni. Z rozboru hodiny vedené ředitelem školy vyplynulo, že jeho posouzení naplnění cílů sledované hodiny bylo v souladu se zjištěními ČŠI. Rezervou kontrolní činnosti ředitele školy je následná kontrola realizace přijatých opatření.

Analýzou pedagogické dokumentace ČŠI zjistila, že je kontrolována pravidelně. Nebyl však zaznamenán nedostatek v klasifikaci výsledků učení (převaha klasifikace písemného výkonu žáka).

Plánování a organizování jsou nadprůměrné. Vedení a motivování jsou vynikající. Kontrolní mechanismy jsou nadprůměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování je účelné s rezervou v plánování výuky. Organizační uspořádání školy je kvalitní s rezervou v poradní funkci pedagogické rady, z jejichž jednání nevyplývá analýza výsledků. Plánování a organizování jsou nadprůměrné. Ředitel vede pracovníky demokraticky a důsledně. Motivování a vedení jsou vynikající. Kontrolní mechanismy jsou systematické, ale ne vždy dochází k důsledné kontrole přijatých opatření. Mají výraznou převahu pozitiv. Podmínky vzdělávání jsou nadprůměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 22. 3. 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 28 826/2001-21
- Inspekční podkladová dokumentace

- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů směřující ke sledované výuce
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Vnitřní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů
- Hospitační záznamy ČŠI
- Výběr žákovských knížek a žákovských sešitů
- Jmenovací listina ředitele do této funkce č. j. 497/97/Dav
- Personální dokumentace pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Orientační inspekce byla zaměřena na dílčí hodnocení průběhu vzdělávání na 1. stupni a na hodnocení podmínek, které toto vzdělávání umožňují.

ČŠI vymezila ve sledovaných oblastech vzdělávání a podmínek vzdělávání tyto závěry:

- *Učební plán a učební osnovy jsou realizovány v souladu se vzdělávacím programem Národní škola.*
- *Učební prostory školy jsou účelně vybaveny a mají vysokou estetickou úroveň.*
- *V organizaci, formách a metodách výuky se uplatňuje progresivní přístup s rezervou v zařazování kooperativních technik učení. Motivace a hodnocení obsahují pozitivní prvky, ale někdy se opomíjí hodnocení širšího spektra projevu žáka. Komunikace a interakce svědčí o prostředí důvěry a vysoké úrovni spolupráce mezi učiteli žáky, která ale výrazně převažuje nad kooperací žáků navzájem. Rozvoj jejich komunikativních dovedností není vždy účelně naplňován.*
- *Vzdělávání ve sledované oblasti je velmi dobré.*
- *Plánování je promyšlené a efektivní s rezervou v plánování výuky. Organizační uspořádání školy je funkční, ale není plně realizována úloha poradního orgánu. Uplatňovaný demokratický styl řízení je pružný. Kontrolní mechanismy mají systematický charakter s dílčími nedostatky.*
- *Podmínky vzdělávání mají nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Boris Tvarůžek

Boris Tvarůžek v.r.

V Praze dne 2. června 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. června 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Zdeněk Dolanský, ředitel školy

Zdeněk Dolanský v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	21. června 2002	019 224/02-5158
Zřizovatel: Městská část Praha 9 - Koloděje	21. června 2002	019 225/02-5158

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.